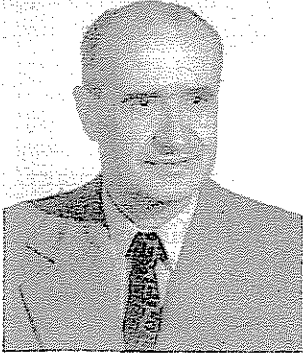

DR. NIKOLICS KÁROLY 70 ÉVES

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság elnöke dr. Nikolics Károly most tölti be 70. életévét. Ebből az alkalomból tisztelettel és szeretettel köszöntjük őt a magyar gyógyszerész társadalom nevében is. Több mint négy évtizedes szakmai munkássága szorosan összefonódott a hazai gyógyszerészettel. Okleveleinek elnyerése óta fáradhatatlan tettekkészséggel, hivatása iránti megalkuvás nélküli kötelezettséggel dolgozik a magyarországi gyógyszerészet fejlődése érdekében.

Fellapozva az utóbbi fél évszázad hazai gyógyszerészeti szaklapjait, a beszámolókbán, híradásokban mindegyre találkoztunk Nikolics dr. nevével. Találkozunk gondolataival, amikor a gyógyszerészet előtt álló egy-egy feladat megoldásáról, a teendőkről ír, felhasználja évtizedek során szerzett gazdag tapasztalatait és igyekszik azt a gyógyszerész-közösségnek továbbadni. Ebből fakad egyik — nem látványos, de annál értékesebb — tevékenysége, a fiatal gyógyszerészekkel való foglalkozás.

Sopronban született 1918-ban, itt végezte iskolai tanulmányait is. Édesapja gyógyszerertárban volt gyakornok, mellette ismerhette meg a gyógyszerészeti pálya nehézségeit, de szépségeit is. Egyetemi tanulmányait Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte. 1940-ben nyert gyógyszerészi oklevelet. Ezt követően az Egyetem Szerves és Gyógyszerészeti Kémiai Intézetében dolgozott. „Néhány gyógyszerkönyvi készítmény tartalmi meghatározása” címmel készítette el doktori értekezését, 1943-ban „summa cum laude” minősítéssel avatták gyógyszerészdoktorrá.

1945-ben hazatért Sopronba és átvette édesapjától a gyógyszerertár vezetését. Ettől kezdve munkahelye — nyugállományba vonulásáig — a gyógyszerertár volt. Az államosításkor a soproni „Than Károly” gyógyszerertár vezetője lett. A gyógyszerertárt néhány éven belül nemesak helyi vonatkozásban, de szélesebb körre kiható szakmai központtá fejlesztette ki. A gyógyszerertárt az elsők között jelölték ki „oktató” gyógyszerertárnak. A fiatalok egész sora indult el innen és vált az egészségügy hasznos tagjává. A szakmai gyakorlatok során az egyetemi hallgatókkal, illetve az állami vizsga előtti gyakorlaton lévő gyógyszerészteljesítő foglalkozva valóságos iskolát teremtett. Sikerral tudta átadni nekik az általa képviselt munkaszellemet, a gyógyszerészet szeretetét. Megismertette mind a jelöltekkel, mind a fiatal gyógyszerészekkel a problémák iránti nyitottságot, a tudomány iránti érdeklődést. Ez határozta meg a gyógyszerész-továbbképzés iránti érdeklődését is, amelynek a mai napig is fáradhatatlan szószólója és lelkes fejlesztője.

Napi munkája során közvetlen közelségből tapasztalhatta a gyógyszerészi tevékenység, valamint a gyógyszerészet általános szakmai nehézségeit, gondjait, példát mutatva következetesen szorgalmazza azok megoldását. Kereste és keresi most is azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével a közforgalmú gyógyszerertárak és dolgozóik eredményesebben járulhatnak hozzá a gyógyszerellátás korszerűsítéséhez, a társadalmi követelmények megfelelő fejlődéséhez.

Törekvéseinek megvalósításához segítséget nyújtott az Egészségügyi Minisztérium is, amikor a gyógyszerertárt kísérleti gyógyszerertárává jelölték ki. Az így kapott lehetőség növelte az oktató-nevelő munka eredményességét. A közvetlen gyógyszerertári feladatokon túlmenően a kutatómunkában személyes példamutatással ösztönözte munkatársait az igényesebb gyógyszerészeti feladatok ellátására. Támogatta munkatársait az egyetemi doktori fokozat elnyerésében, irányításával 18 doktori értekezés készült a Than Károly gyógyszerertárban.

A Rozsnyay Mátyás Emlékversenyeken munkatársai kezdettől fogva részt vesznek. Eredményességüket a több alkalommal elért első helyezés is igazolja. Az Emlékversenyek érdekében végzett munkáját 1985-ben a Rozsnyay-emlékplakett adományozásával ismerték el.

A soproni gyógyszerész kollegákkal együttműködve már az ötvenes években megszervezték a szakmai továbbképzés feltételeit. Előbb helyi, majd országos jellegű továbbképző foglalkozások rendezésével segítették az újabb szakmai ismeretek átadását. Amikor a gyógyszerész továbbképzés irányítását az OTKI vette át, a soproni foglalkozások is beépültek az intézményes-továbbképzésbe. Nikolics dr. vezetésével kialakított továbbképző munka a szakgyógyszerész-képzésnek egyik bázisa lett. Az eredményes munka elismerésül címzetes egyetemi tanári címet kapott. Az egészségügyi miniszter a gyógyszerellátás és gyógyszerügyi szakágazatban vizsgáztatói teendőik ellátásával is megbízta.

Az oktató tevékenység mellett változatlan lendülettel végez tudományos kutatómunkát. A gyógy-

szerekenőző módszerek kutatása során figyelme a mikrokrisztalloszkópiás módszerek felé fordult. A szerves gyógyszeranyagok kristályosodási tulajdonságait vizsgálta és azok jellegzetességeit használta fel azonossági vizsgálati módszer kidolgozására. Az ez irányú kutatásait összefoglaló munkájával 1963-ban védte meg kandidátusi értekezését. 1977-ben további kutatómunkájának eredményeit összegző dolgozatának megvédésével elnyerte a tudományok doktora címet. Így bizonyította, hogy a gyógyszerészetben végzett kutatómunkával is magas tudományos fokozatot lehet elérni. Tudományos eredményeiről bel- és külföldi kongresszusokon, szaklapokban megjelent számos közleményben és szakkönyvekben számolt be.

A tudományos munkássága nem akadályozta a gyógyszerészi feladatainak ellátásában. A gyógyszerésztár kollektívája — elsőként az egészségügyben — szocialista brigádban dolgozik 1962 óta. Két esetben nyerték el az egészségügy „Ágazat Kiváló Brigádja” kitüntető címet, több ízben pedig „Kiváló Gyógyszerésztár” címet.

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság Győr-Sopron megyei területi szervezetét évtizedeken át elnökként irányította. Az MGyT országos vezetőségében — kezdettől fogva — különböző tisztségeket tölt be. 1982-ben a társaság közgyűlése elnökké választotta, mely megbízást 1986-ban megújították. Elnökségének jellemzője a széles körű érdeklődés, amellyel a társaság szerteágazó feladatait állandóan figyelemmel kíséri. Szorgalmazza a bel- és külföldi társaságokkal az együttműködést. Kezdeményezte és elősegítette a gyógyszerészet fejlődését biztosító kiadványok megjelenését. Szorgalmazza szakmai rendezvények, konferenciák, előadóülések szervezését. A társaság célkitűzéseinek elérése érdekében egyik kezdeményezője volt az állami vezetés illetékeseivel való találkozásoknak, ahol ismertették a gyógyszerészet helyzetét, a nehézségeket és a fejlődést szolgáló célkitűzéseket is.

Nehéz lenne megemlékezni mindazokról a megbízatásokról, melyeket Nikolics dr. közmegelegedésre ellátott és ellát. A különböző testületekben

(FIP, MOTESZ, METESZ, Magyar Kémikusok Egyesülete stb.) végzett eredményes munkája révén a gyógyszerészet számára is megbecsülést vívott ki.

Ma a MTA Szerves- és Gyógyszeranalitikai Munkabizottságában, MTA Analitikai Bizottságában, MTA Gyógyszerészi Tudományos Bizottságában visel tisztséget. Tagja volt az V. Magyar Gyógyszerkönyv Addenduma szerkesztő bizottságának, valamint a VI. és a VII. Magyar Gyógyszerkönyv Szerkesztő Bizottsága Kémiai Albizottságának. Elnöke a Formulae Normales Editio VI. Szerkesztő Bizottsága Gyógyszerészi munkacsoportjának.

Munkásságának elismerését kitüntetések is jelzik. Többek között 1959-ben „Kiváló Gyógyszerész” 1985-ben a „Munka Érdemrend arany fokozata” kitüntetésben részesült. 1979-ben a Kazay Endre-émlékéremet, 1988-ban a Winkler-émlékéremet nyerte el.

Tevékenysége, elméleti felkészültsége, etikus segítőkész magatartása a gyógyszerészek körében általános megbecsülést váltott ki. Elnöki tevékenysége során, munkatársaival együttműködve, igényt tart a gyógyszerészet különböző rétegeinek véleményére, az építő kritikákra. Igyekszik a társaságon belül az erőket összefogni a gyógyszerészet tudományos eredményeinek elismerése, a hivatás társadalmi és erkölcsi megbecsülésének növelése érdekében. Gondolkodására jellemző az a néhány sor, amivel az MGyT vezetőségének 1984—1986 között végzett munkájának beszámolóját zárja:

„Bármely hivatás, és így a gyógyszerészet is akkor tudja fejlődését, helytállását biztosítani, ha alkalmazkodni tud az idők változásához, új igények kielégítéséhez. Fontos, hogy a társadalmi fejlődésbe be tudjon illeszkedni, s mind a vezetők, mind a széles körű hálózatban dolgozó kollegák bizonyítsák a gyógyszerészi munka fontosságát”

E gondolatokat magunkévá téve kívánjuk, hogy Nikolics professzor ennek szellemében még sokáig dolgozhasson — jó egészségben — a magyar gyógyszerészet felemelkedése érdekében.